

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/38/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914204772
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5914204772.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, právnej veci navrhovateľa: Ing. L. B., nar. X.X.XXXX, bytom P. Z. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. KRALOVENSKÝ, s.r.o., so sídlom Dončova 9/1445, 034 01 Ružomberok, IČO: 36857483, proti odporcovi: L. U., nar. XX.X.XXXX, bytom J. B. XXXX/XXX, XXX XX G.. F., zast. BUKNA, Advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Jánoškova 1545, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36865044, v konaní o zaplatenie 50.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Ružomberku zo dňa 3.11.2015 č.k. 3C/106/2014-310 v spojitosti s doplňujúcim uznesením zo dňa 3.12.2015 č.k. 3C/106/2014-307, takto

rozhodol:

Krajský súd v Žiline rozsudok Okresného súdu v Ružomberku v spojitosti s doplňujúcim uznesením zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd rozhodol o návrhu navrhovateľa voči odporcovi tak, že odporcovi uložil zaplatiť navrhovateľovi sumu 50.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 50.000,- eur od 1.7.2013 až do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku. Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania titulom súdneho poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 3.000,- eur a titulom trov právneho zastúpenia vo výške 4.787,86 eur, ktoré mu je odporca povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku. Zároveň doplňujúcim uznesením zo dňa 3.12.2015 rozhodol, že výrok rozsudku Okresného súdu Ružomberok vyhláseného na pojednávaní dňa 3.11.2015 sa dopĺňa nasledovným výrokom: „Súd priznáva štátu náhradu trov konania vo výške 25,05 eur, ktoré je odporca povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Ružomberok č.ú. XXXXXXXXXXXXX/XXXX X. P. V., IBAN F XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, BIC: F. vo výške 25,05 eur do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto uznesenia.“

Okresný súd svoje rozhodnutie podrobne odôvodnil, citoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, z ktorých vychádzal pri právnom posúdení veci a v odôvodnení ďalej okrem iného uviedol, že odporca listom svojho právneho zástupcu zo dňa 30.09.2013 adresovaným navrhovateľovi vykonal jednostranný zápočet svojej pohľadávky voči navrhovateľovi na vrátenie pôžičky v sume 50.000,- eur voči pohľadávke navrhovateľa na úhradu sumy za postúpenie pohľadávky vo výške 100.000,- eur, a to vo výške ktorej sa pohľadávky kryjú, t. j. v sume 50.000,- eur, čím pohľadávka odporcu v celom rozsahu mala zaniknúť a navrhovateľovi mala zostať pohľadávka vo výške 50.000,- eur. Súd konštatuje, že sú splnené predpoklady započítania, nakoľko ide o dva záväzky medzi tými istými subjektami. Ide o plnenie rovnakého druhu - peňažné pohľadávky, ktoré sú spôsobilé na započítanie. Zároveň zo strany odporcu došlo k prejavu vôle - právneho úkonu započítania adresovaného navrhovateľovi. Súd vyhodnotil tento právny úkon ako určitý, nakoľko je z neho zrejmé, ktorá pohľadávka a v akom rozsahu sa uplatňuje na započítanie proti pohľadávke veriteľa. K námietke navrhovateľa, že nie je zrejmé zo započítania, ktorá splátka ceny za postúpenie pohľadávky je predmetom započítania, súd poukazuje na dátum, kedy bol tento právny úkon odporcom vykonaný, keď je zrejmé, že splatná pohľadávka bola len v časti prvej splátky splatnej do 30.06.2013 vo výške 50.000,- eur. K zániku

pohľadávky odporcu voči navrhovateľovi, ktorá je predmetom tohto konania by teda došlo okamihom splatnosti pohľadávky odporcu voči navrhovateľovi titulom pôžičky, nakoľko táto sa stala splatnou ako posledná, t. j. prvým dňom po tom čo bola výzva na vrátenie pôžičky zo strany právneho zástupcu odporcu doručená navrhovateľovi. Navrhovateľ však započítanie pohľadávky namietal, s poukazom na tvrdenie, že odporca prevzal od navrhovateľa dňa 19.08.2011 sumu 100.000,- eur, z ktorej odporca mal vrátiť pôžičku navrhovateľa spoločnosti Pro Grup, s.r.o. Spišská Nová Ves vo výške 50.000,- eur a vo zvyšnej časti 50.000,- eur navrhovateľ vrátil odporcovi pôžičku, ktorú prevzal dňa 19.05.2011. Toto svoje tvrdenie preukázal navrhovateľ príjmovým pokladničným dokladom odporcu zo dňa 19.08.2011 s podpisom odporcu. Odporca v konaní namietal, že tento podpis nie je jeho podpisom a poprel prevzatie sumy 100.000,- eur uvedeného dňa od navrhovateľa. Vzhľadom k tomu, že tvrdenie navrhovateľa súd považoval za relevantné z hľadiska predmetu tohto konania, súd s prihliadnutím na námietku odporcu nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru písomoznalstvo, odvetvie ručné písmo. Znalčka Mgr. Eva Forgáčsová vypracovala znalecký posudok, v ktorom dospela k jednoznačnému záveru, že na príjmovom pokladničnom doklade zo dňa 19.08.2011 na sumu 100.000,- eur je vlastnoručný podpis odporcu. Odporca v konaní spochybňoval závery znaleckého posudku, použité metódy znalkyne, celkovo postup znalkyne pri vyhotovení znaleckého posudku, pričom navrhol znalkyňu v konaní vypočuť, kde znalčka sa vysporiadala so všetkými námietkami odporcu podľa názoru súdu logicky a presvedčivo. Súd nemal o správnosti znaleckého posudku žiadne pochybnosti, v znaleckom posudku nezistil žiadne rozpory. Osobitne súd zdôrazňuje vyjadrenia znalkyne, že mala rozsiahlu zbierku porovnávacích podpisov, keď mohla skúmať ich variabilitu. Zistila, že porovnávacie podpisy sa časom podstatne nezmenili, hoci vyskytuje sa prirodzená variabilita. To, že porovnávací podpis nie je z obdobia, kedy došlo k spornému podpisu, nič neznamená, nakoľko mala množstvo porovnávacích podpisov, nebolo potrebné v tomto prípade realizovať podpis odporcu priamo pred ňou. Porovnávacie podpisy sa nachádzali na písomnostiach oficiálneho charakteru a podpisy boli väčšinou overené. Jej úlohou bolo skúmať len pravosť podpisu na príjmovom pokladničnom doklade z 19.08.2011 a nie zhodu z ručne vypisovaným textom na tomto doklade. Znalčka zistila aj rozdiely v porovnávacích podpisoch, napr. v písmene J v mene odporcu v spodnej časti, väčšinou toto písmeno má tvar slučky v spodnej časti, len v dvoch porovnávacích podpisoch tento znak nenašla, čo považuje za hodnotný znak, lebo to nie je charakteristické pre pisateľa. Rovnako tiež rozdielny znak, slučka, ktorá ide z koncového ťahu písmena J, rovnako je to dôležitý znak, ktorý nie je charakteristický pre pisateľa, nakoľko falšovateľ napodobňuje znaky, ktoré sú charakteristické, ale tie, ktoré charakteristické nie sú, nemá odkiaľ poznať. Keď porovnávala sporný podpis s porovnávacími podpismi nenašla žiadny rozdielny znak. Sedia všetky znaky, či už všeobecnej roviny, alebo znaky zvláštnej roviny, aj malé detaily. Keď nejaký znak sa vyskytuje v porovnávacom podpise raz, to stačí a znamená to, že pisateľ ten znak používa. Podpis odporcu nie je jednoduchý, dodržať všetky znaky všeobecnej a zvláštnej roviny nie je možné. Súd má za to, že boli zodpovedané všetky otázky odporcu a z tohto dôvodu pochybnosti odporcu o správnosti znaleckého posudku súd nepovažoval za dôvodné a preto jeho návrh na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania Ústavom súdneho inžinierstva v Žiline zamietol.

V ďalšej časti zdôvodňovania svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že v nadväznosti na závery znaleckého dokazovania súd mal teda preukázané, že odporca prevzal od navrhovateľa dňa 19.08.2011 sumu 100.000,- eur. Podľa tvrdenia navrhovateľa z tejto sumy 50.000,- eur bolo určených na vrátenie pôžičky navrhovateľa odporcovi prevzatej dňa 19.05.2011 a zostávajúcich 50.000,- eur mal vrátiť odporca pôžičku, ktorú prevzal navrhovateľ od spoločnosti Pro Grup, s.r.o. Spišská Nová Ves - pánovi Bždochovi. K vráteniu tejto pôžičky zo strany navrhovateľa spoločnosti Pro Grup, s.r.o., Spišská Nová Ves došlo. Súd v konaní vypočul konateľa tejto spoločnosti p. Miloslava Bždocha, ktorý aj s poukazom na svoje účtovné doklady podrobne popísal spôsob vyplatenia tejto pôžičky navrhovateľovi a zároveň aj spôsob vrátenia tejto pôžičky zo strany navrhovateľa na základe predložených účtovných dokladov. Tu odporca poukazoval na rozpor medzi spôsobom vrátenia pôžičky peňazí navrhovateľom spoločnosti Pro Grup, s.r.o. Spišská Nová Ves tvrdeným navrhovateľom a spôsobom vrátenia tejto pôžičky tvrdeným konateľom spoločnosti Pro Grup, s.r.o. pánom Miloslavom Bždochom. Súd má za to, že tvrdenia navrhovateľa a tvrdenia svedka Miloslava Bždocha ohľadom tejto skutočnosti sú v rozpore a tento rozpor sa nepodarilo súdu odstrániť ani vykonaním ich vzájomnej konfrontácie v tomto konaní, čo však podľa názoru súdu nič nemení na skutočnosti, že pokiaľ prevzal odporca od navrhovateľa dňa 19.08.2011 sumu 100.000,- eur, je spochybnené účelové použitie tejto sumy len v časti 10.000,- eur (rozpor v tvrdeniach), keď svedok Miloslav Bždoch tvrdil, že mu bolo vyplatené bezhotovostným prevodom z bankového účtu odporcu suma 140.000,- eur, z čoho 100.000,- eur bolo na vrátenie dlhu odporcu voči Miloslavovi Bždochovi a 40.000,- eur na vrátenie dlhu navrhovateľa voči spoločnosti Pro

Grup, s.r.o. a 10.000,- eur mal vrátiť navrhovateľ spoločnosti Pro Grup, s.r.o. dodatočne až v roku 2012 na rozdiel od navrhovateľa, ktorý uviedol, že celá pôžička 50.000,- eur bola vrátená prostredníctvom odporcu, nakoľko odporca prevzal od neho túto sumu. Súd pri hodnotení dôkazov poukazuje, že svedok sa vyjadroval k spôsobu vrátenia pôžičky navrhovateľom s časovým odstupom cca 4 rokov, je to dlhšie časové obdobie, navyš samotný svedok Miloslav Bždoch pri svojej svedeckej výpovedi k tejto skutočnosti vychádzal z účtovných dokladov a až na ich základe sa snažil spomenúť si, čo však podľa názoru súdu už nie je priame vyjadrenie svedka, ale sprostredkované a preto môže byť skreslené. Odhliadnuc od toho, pokiaľ odporca tvrdil, že uhradil splátku pôžičky navrhovateľa spoločnosti Pro Grup, s.r.o. vo výške 40.000,- eur a nie 50.000,- eur, to ešte neznamená, že neprevzal od navrhovateľa 50.000,- eur na tento účel. Súd poznamenáva, že zostávajúca suma 50.000,- eur stále ešte z prevzatej sumy 100.000,- eur na vrátenie pôžičky navrhovateľa voči odporcovi zo dňa 19.05.2011 v celom rozsahu je dostačujúca. K účelu použitia tejto časti prevzatej sumy odporca neuviedol žiadnu argumentáciu, t. j. že napr. bola použitá na úhradu iného záväzku navrhovateľa voči odporcovi, prípadne voči tretej osobe. Súd zamietol návrh odporcu na vykonanie dôkazu, a to výsluchu účtovníčky p. Miloslava Bždocha, nakoľko Miloslav Bždoch bol v konaní vypočutý ako svedok (konateľ firmy Pro Grup, s.r.o.), vypovedal na základe účtovných dokladov spoločnosti, ktoré súdu aj predložil a preto vykonanie tohto dôkazu súd považuje za nadbytočné, aj s prihliadnutím k existencii PPD odporcu z 19.08.2011 na sumu 100.000,- eur. Vzhľadom k tomu súd dospel k záveru, že navrhovateľ preukázal vrátenie pôžičky odporcovi prevzatej dňa 19.05.2011 v sume 50.000,- eur, a to dňa 19.08.2011 príjmovým pokladničným dokladom odporcu z uvedeného dňa a preto v roku 2013 už k započítaniu pohľadávku zo strany odporcu dôjsť nemohlo (list zo dňa 30.09.2013) a preto nárok navrhovateľa uplatňovaný v tomto konaní je opodstatnený a súd návrhu vyhovel a v celom rozsahu, a to jednak čo do istiny vo výške 50.000,- eur, ako aj čo do príslušenstva, a to uplatneného úroku z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 50.000,- eur od 01.07.2013 až do zaplatenia, t. j. počnúc dňom nasledujúcim po splatnosti prvej splátky ceny za postúpenie pohľadávky vo výške 50.000,- eur (splatná do 30.06.2013), pričom výška úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. súd konštatuje, že navrhovateľ uplatnil menej ako mal na základe citovaných ustanovení nárok. V záverečnej časti rozsudku okresný súd odôvodnil aj priznaný úrok z omeškania a náhradu trov prvostupňového konania.

Proti rozsudku prvostupňového súdu v zákonnej lehote podal odvolanie odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Bol toho názoru, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôrazne vytýkal súdu, že nevykonal všetky navrhované dôkazy vrátane kontrolného znaleckého dokazovania, ktorého sa v rámci prvostupňového konania odvolateľ domáhal. Už v priebehu prvostupňového konania konkrétnymi argumentami spochybňoval znalecký posudok súdnej znalkyne Mgr. Evy Forgáčovej, ktorá vypracovala znalecký posudok s jednoznačným záverom, že na príjmovom pokladničnom doklade zo dňa 19.8.2011 na sumu 100.000,- eur je vlastnoručný podpis odporcu. Vo svojom odvolaní ešte podrobnejšie a s odbornou argumentáciou po konzultácii s osobnosťou z odboru grafológie a konkrétne vytkol znalkyni a jej znaleckému posudku šesť zásadných pochybení, a to: a) znalec porovnáva sporný podpis aj s podpismi, ktoré neboli úradne overené, b) znalec si pri podpisoch všimol len zhodné znaky, c) výber skúmaných podpisov a zhodných znakov bol svojvoľný a bez objektívneho kritéria, d) nebolo jasne zdôvodnené, na základe akého kritéria sa niektoré znaky podpisov považujú za stále a nemenné a iné za náhodné, e) znalec si nenechal vyhotoviť súvislý rukou písaný text odporcu, f) ignorovanie chýb v skúmanom pokladničnom doklade. V odvolaní, ako vyplýva z jeho obsahu, veľmi podrobne odvolateľ rozobral týchto šesť zásadných pochybení v postupe znalca, ktoré viedli k nesprávnemu záveru v znaleckom posudku. V závere poukázal aj na ďalšie pochybenia, pokiaľ ide o vyhodnotenie vykonaného dokazovania a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne, alternatívne, aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil si aj náhradu prvostupňového a odvolacieho konania.

V písomnom vyjadrení navrhovateľa k odvolaniu odporcu navrhovateľ reagoval na obsah podaného odvolania, na všetky jeho body, v ktorých odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa jeho pochybenia pri vykonávaní dokazovania a vyhodnocovaní dôkazov, jednoznačne sa stotožnil so záverom súdneho znaleckého posudku, ako aj so všetkými časťami odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia, a preto navrhoval, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací po dôkladnom preskúmaní spisu a dôkazov v ňom sa nachádzajúcich, berúc do úvahy podrobný obsah odvolania odporcu a písomného vyjadrenia

navrhovateľa k tomuto odvolaniu, rozhodol postupom v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania uznesením, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p. z nasledovných dôvodov:

Je pravdou, že okresný súd ako súd prvého stupňa vykonal pomerne rozsiahle dokazovanie, v rámci ktorého bolo zabezpečených mnoho dôkazov. Napriek tomu je odvolací súd toho názoru, že vzhľadom na skutkovú rozporuplnosť medzi účastníkmi konania (ich protikladné tvrdenia) mal okresný súd predsa len doplniť dokazovanie v zmysle procesných návrhov odporcu, ktorý konkrétnymi argumentami od počiatku po podaní znaleckého posudku znalkyňou Mgr. Evou Forgáčovou namietal nielen závery znaleckého posudku, ale aj nesprávny postup znalkyne pri zisťovaní zásadných podkladov pre vyhotovenie znaleckého posudku tak, ako na ne odporca ešte rozsiahlejšie poukázal v písomne podanom odvolaní.

Je teda otázne, či prvostupňový súd s takýmito pochybnosťami mohol vyhodnotiť dôkazy v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa rozhodol predčasne a mal vykonať ďalšie dôkazy, najmä kontrolné znalecké dokazovanie, keďže postup znalkyne postráda určité zásadné atribúty, ktoré sú v praxi grafológie bežne zaužívané a ich absencia môže mať za následok v konečnom dôsledku milné závery znalca, prezentované v znaleckom posudku. Odvolací súd je toho názoru, že nedostatky v postupe a záveroch súdnej znalkyne uvedené v znaleckom posudku, ktoré opätovne s doplnením prezentoval aj v šiestich bodoch podaného odvolania (tak ako ich odvolací súd vyššie uviedol), sú tak závažné, že v ďalšom konaní bude potrebné na ich odstránenie nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania súdom prvého stupňa (tak ako ho navrhoval odvolateľ už v rámci prvostupňového konania). Z tohto pohľadu je potom zrejmé, a to i napriek tomu, že súd nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy, že mal okresný súd akceptovať návrhy odporcu na doplnenie dokazovania a tým, že takéto návrhy zamietol, odňal odporcovi možnosť procesnej obrany, a teda možnosť riadne konať pred súdom a domáhať sa prístupu k spravodlivosti, v čom videl odvolací súd dôvod na zrušenie rozsudku podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. Týmto došlo, i keď neúmyselne, aj k odňatiu ústavného práva na spravodlivý proces.

Odvolací súd tiež dodáva, vychádzajúc z precízneho preštudovania si obsahu spisu, vrátane svedeckých výpovedí, že samotný navrhovateľ na preukázanie svojich tvrdení o tom, prečo je na príjmovom doklade suma 100.000,- eur navrhol vypočuť ako svedka konateľa spoločnosti Pro Grup s.r.o. Miroslava Bdžocha, pričom výpoveď tohto svedka nekorešponduje s tvrdením navrhovateľa, ale skôr dáva za pravdu obrane odporcu (výpoveď svedka nachádzajúca sa v spise).

Na základe vyššie uvedeného musel odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, pričom postup súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude vychádzať z toho, čo odvolací súd uviedol v odôvodnení svojho zrušujúceho uznesenia.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.